

ROMANISTYCZNY BIULETYN NAUKOWY

NUMER 1

kwiecień 2023

Szanowni Państwo!

Oddajemy w Państwa ręce pierwszy numer Romanistycznego Biuletynu Naukowego, który podsumowuje działalność naukową naszego Instytutu w 2022 roku.

Tworząc ten numer, opieraliśmy się na informacjach, które przekazali nam Państwo w swoich sprawozdaniach. Nie zawsze jednak – co mamy nadzieję nam Państwo wybaczą – kierowaliśmy się Państwa sugestiami dotyczącymi informacji, którymi chcieliby się Państwo podzielić w Biuletynie. W znakomitej większości byli Państwo zdecydowanie za skromni!

Z góry też przepraszamy, jeśli pominęliśmy jakieś ważne dla Państwa działanie i nie wykluczamy erraty.

Z życzeniami milej lektury!

Małgorzata Molska, Małgorzata Sokołowicz i Maciej Smuk

I. Działalność naukowa w liczbach

W roku 2022 r. Pracownicy Instytutu Romanistyki opublikowali

- 33 artykuły naukowe
- 30 rozdziałów w monografiach
- 4 recenzje
- jedną monografię dwuautorską
- jedną antologię
- jedno tłumaczenie
- 4 monografie wieloautorskie

W sumie zdobyli 2 871 punktów, czyli średnia publikujących Pracowników to 114 punktów.

W kontekście kolejnej ewaluacji warto podkreślić, że wiele publikacji jest bardzo wysoko punktowanych. W czasopiśmie za 140 i 100 punktów opublikowano:

Marta Wojakowska, Maciej Jaskot, Wojciech Sosnowski, "Culturally anchored lexical units in modern foreign language teaching", *XLinguae. European Scientific Language Journal*, 2022/vol. 15/no 3, p. 114-125.

Małgorzata Izert, Ewa Pilecka, « Les parties du corps humain dans les phrasèmes à valeur intensive en français et en polonais – vers une étude contrastive », *Studia Romanica Posnaniensia*, no 49/4, 2022, p. 27-42.

Radosław Kucharczyk, Krystyna Szymankiewicz, « (Re)construire le sens à travers les activités de médiation – point de vue des enseignants sur la médiation en classe de langue étrangère en Pologne », *Romanica Wratislaviensia*, no 69, 2022, p. 39-51.

Monika Malinowska, « Marie de Gournay et son interprétation d'« imago Dei » – à la recherche du nouveau sens de la notion biblique », *Romanica Wratislaviensia*, no 69, 2022, p.155-164.

Jolanta Sujecka-Zajac, « Médier des concepts au niveau universitaire – construire du sens en coopérant », *Romanica Wratislaviensia*, no 69, 2022, p. 105-117.

Małgorzata Sokołowicz, « La langue des « vraies richesses ». Les relations franco-algériennes à travers *Nos richesses* de Kaouther Adimi », *Romanica Cracoviensia*, Special Issue (2022), p. 499-508.

W wydawnictwach z tzw. II poziomu listy ministerialnej (150 punktów za redakcję, 75 punktów za artykuł) ukazała się jedna współredakcja:

L'Autorité de la parole spirituelle féminine en français au XVIe siècle, dir. Michèle Clément, Isabelle Garnier, Dariusz Krawczyk, Leiden, Brill, 2022, 272 p.

i dwa rozdziały:

Dariusz Krawczyk, « Figures féminines d'autorité spirituelle dans les œuvres de Marguerite de Navarre », *L'Autorité de la parole spirituelle féminine en français au XVIe siècle*, dir. Michèle Clément, Isabelle Garnier, Dariusz Krawczyk, Leiden, Brill, 2022, p. 188-207

Radosław Kucharczyk, "Strategic Development of Plurilingual Competence in the Polish Educational Context", *Bi- and Multilingualism from Various Perspectives of Applied Linguistics*, dir. Zofia Chłopek, Przemysław E. Gębal, Gottingen, Vandenhoeck & Ruprecht Verlage, 2022, p. 271-292.

Proszę zobaczyć: choć jesteśmy romanistami coraz lepiej oswajamy język Szekspira!

II. Umiejdzynarodowienie

Wiemy doskonale, że w naszej działalności naukowej liczą się nie tylko punkty, ale również, a może przede wszystkim, umiejdzynarodowienie. Bardzo wielu Pracowników IR publikuje w czasopiśmie zagranicznych i monografiach wieloautorskich redagowanych przez kolegów z zagranicy. Nie sposób wymienić tu wszystkich takich publikacji. Pokazujemy jedynie kilka, przyjmując zasadę, że cytujemy tylko jedną taką publikację danej osoby:

Dariusz Krawczyk, « Politique et au-delà du politique : le groupe rock Republika et ses recherches esthétiques en Pologne communiste », *Écrire L'histoire*, 2022, no 22, p. 105-112.

Józef Kwaterko, « Exil et Appartenance : le rapport à l'Amérique dans la poésie québécoise de la « Révolution tranquille », *Écho des études romanes*, 2022 / vol. 18 / no 2, p. 241-247.

Michał Obszyński, « Entre la festivalisation et l'aspiration normative : le festival *Étonnants Voyageurs* et les enjeux de la vie littéraire francophone contemporaine », *French Studies in Southern Africa*, no 52, 2022, p. 17-32.

Anna Opiela-Mrozik, « Comment un symboliste devient un chrétien, ou la conversion par étapes selon Teodor de Wyzewa », *Pérégrinations vers le divin*, dir. Anna Kricka, Nelli Sołonko, Paris, Les Éditions du Cerf, 2022, p. 305-315.

Maciej Smuk, « Quelle didactique pour le FLE à l'ère de la mondialisation ? », *Langue(s) en mondialisation. Libre(s) échange(s) à l'heure néolibérale ?*, dir. Grégoire Andreo-Raynaud, Nadhir Doudi, Paris, Éditions des archives contemporaines, 2022, p. 57-65.

Agata Sobczyk, « Sacred Space and Place in Arthurian Romance », éd. S. Bowden, S. Friede et A. Hammer, *Arthurian Literature* 26, Cambridge, D.S. Brewer, 2021 [recenzja], *Perspectives Médiévales. Revue d'Épistémologie des Langues et Littératures du Moyen Âge*, no 43, 2022, online

Małgorzata Sokołowicz, « Un savant, un aventurier ou (juste) un écrivain ? Les multiples facettes de Henryk Sienkiewicz-voyageur et de ses *Lettres d'Afrique* », *La Revue des lettres modernes*, no 10, 2022, p. 115-131.

Izabella Zatorska, « Entre histoire et roman épistolaire, ou les archives de Hyacinthe et Maximilien Wiklinsky », *Noblesse française, noblesse polonaise 20 ans après*, dir. Jarosław Dumanowski, Michel Figeac, Agnieszka Wiczorek, La Crèche, La Geste, 2022, p. 289-298.

Na szczególne podkreślenie zasługuje współpraca międzynarodowa przy pisaniu artykułów lub redakcji monografii/numerów tematycznych czasopism. Bardzo Państwa zachęcamy do takiej współpracy. Doskonałe przykłady to:

Agnieszka Dryjańska, Vitalija Kazlauskienė, « Le sens de *fête* en polonais, en lituanien, en français et sa (non)coïncidence collocationnelle », *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica*, no 17, 2022, p. 20-42.

L'Autorité de la parole spirituelle féminine en français au XVIe siècle, dir. Michèle Clément, Isabelle Garnier, Dariusz Krawczyk, Leiden, Brill, 2022, 272 p.

Dariusz Krawczyk, współredakcja wraz z prof. Véronique Ferrer dwóch numerów czasopisma *Studia Litteraria Universitatis Iagellonicae Cracoviensis*: numer 17/1 i 17/2 z 2022 roku, pod wspólnym tytułem „*Sous le Soleil noir : discours et représentations de la mélancolie dans la littérature médiévale et renaissante*”.

Dziękujemy i prosimy o więcej!

III. Zapraszamy do czytania: publikacje książkowe

Szczególnie zapraszamy Państwa do czytania prac książkowych, które opublikowali nasi Pracownicy.

Poza cytowaną już współredakcją Dariusza Krawczyka (*L'Autorité de la parole spirituelle féminine en français au XVIIe siècle*, dir. Michèle Clément, Isabelle Garnier, Dariusz Krawczyk, Leiden, Brill, 2022, 272 p., <https://brill.com/display/title/63494>), są to :

Marcin Klik, Anna Cierpka, *Rodzinne uwarunkowania kreatywności*, Warszawa, WUW, 2022, 131 s., <https://www.wuw.pl/product-pol-17175-Rodzinne-uwarunkowania-kreatywnosci.html>

Antologia francuskich tekstów prokobiectych od średniowiecza po Rewolucję francuską, red. Monika Malinowska, Warszawa, Dom Wydawniczy Elipsa, 2022, 215 s., <https://elipsa.pl/pl/p/Antologia-francuskich-tekstow-prokobiectych-od-sredniowiecza-po-Rewolucje-francuska-red.-Monika-Malinowska/1323>

Zapomniane, nieobecne, niepotrzebne, niechciane – kobieta (nie)obecność na przestrzeni wieków, red. Monika Malinowska, Alicja Walczyna, Warszawa, Dom Wydawniczy Elipsa, 2022, 242 s., <https://elipsa.pl/pl/p/Zapomniane%2C-nieobecne%2C-niepotrzebne%2C-niechciane-kobieta-nieobecność-na-przestrzeni-wiekow-red.-Monika-Malinowska-i-Alicja-Walczyna/1336>

Mondes humains, mondes non humains. Formes et coexistences (XXe-XXIe siècles), dir. Wiesław Kroker, Małgorzata Sokołowicz, Judyta Zbierska-Mościcka, Warszawa, WUW, 2022, 217 p., <https://www.wuw.pl/product-pol-17253-Mondes-humains-mondes-non-humains-Formes-et-coexistences-XX-sup-e-sup-et-XXI-sup-e-sup-siecles-EBOOK.html> Książka dostępna w OpenAccess.

Michał Obszyński, polskie tłumaczenie eseju Daniela Chartier *Qu'est-ce que l'imaginaire du Nord. Principes éthiques*. wyd. polskie: *Czym jest Północ wyobrażona. Zasady etyczne*, Warszawa-Montreal, Instytut Romanistyki UW/Laboratoire Imaginaire Nord, 2022, <https://nord.uqam.ca/index.php/publication/czym-jest-polnoc-wyobrazona-zasady-etyczne>.

Szczególniej Państwa uwadze polecamy książkę jubileuszową, którą dla Anny Mańkowskiej przygotowały jej Koleżanki z Zakładu Językoznawstwa: Magdalena Grycan, Wanda Fijałkowska, Anna Kieliszczyk i Ewa Pilecka. Jest to publikacja szczególna również z tego względu, że wielu z Państwa opublikowało w niej artykuł dla Anny Mańkowskiej, pokazując jak ważne miejsce zajmuje ona i w naszym Instytucie, i w naszych sercach. Są to: Maciej Smuk, Małgorzata Izert, Elżbieta Pachocińska, Magdalena Grycan, Wanda Fijałkowska, Anna Kieliszczyk, Ewa Pilecka, Judyta Zbierska-Mościcka i Małgorzata Sokołowicz. Publikacja dostępna jest w OpenAccess:

Dyskurs, przekład, poezja: 40-lecie pracy Anny Dutki-Mańkowskiej w Instytucie Romanistyki UW. Discours, traduction, poésie: Anna Dutka-Mańkowska 40 ans à l'Institut d'Études romanes de Varsovie, dir. Magdalena Grycan, Wanda Fijałkowska, Anna Kieliszczyk, Ewa Pilecka, Warszawa, WUW, 2022, 256 p., <https://www.wuw.pl/product-pol-17267-Dyskurs-przeklad-poezja-40-lecie-pracy-Anny-Dutki-Mankowskiej-w-Instytucie-Romanistyki-UW-Discours-traduction-poesie-Anna-Dutka-Mankowska-40-ans-a-lInstitut-dEtudes-romanes-de-Varsovie-EBOOK.html>

Jeśli chodzi o redakcje, chcielibyśmy też podkreślić, że redaktorem gościnnym jednego z numerów czasopisma *Glottodidactica. An International Journal of Applied Linguistics* noszącym tytuł *Conscience et autoconscience dans l'enseignement/apprentissage des langues étrangères* był Maciej Smuk:

Glottodidactica. An International Journal of Applied Linguistics: Conscience et autoconscience dans l'enseignement/apprentissage des langues étrangères, 2022/t.49/nr 1, 250 s. <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/gl/issue/view/2405>, OpenAccess.

IV. Konferencje

W 2022 r. Pracownicy IR wzięli udział w 59 konferencjach naukowych, średnio jedna osoba aktywna naukowo wzięła udział w dwóch konferencjach.

Instytut Romanistyki organizował lub współorganizował trzy wydarzenia naukowe:

- Światowy Kongres Języków Obcych FIPLV / Konferencja Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego *Kształcenie językowe w dobie globalnych przemian – potrzeba współpracy i nowych perspektyw*, Wydział Neofilologii Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, 2022.06.27-29. Kongres współorganizowali z ramienia IR: Maciej Smuk, Radosław Kucharczyk, Magdalena Grycan, Karolina Wawrzonek i Krystyna Szymankiewicz.
- Międzynarodową konferencję w języku francuskim i angielskim (!) *Cité des dames/City of Ladies* współorganizowali, wraz z Polonistyką UW, Monika Kulesza i Dariusz Krawczyk: Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 2-3 września 2022 r. Szczególnie cieszymy się z nowej i bardzo udanej współpracy z Polonistyką!
- Sesję tematyczną « Le Canada et l'imaginaire du Nord. Enjeux sociopolitiques, identitaires et esthétiques » w ramach Pierwszego Kongresu Humanistycznego *Humanistyka–Społeczeństwo–Tożsamość* naszego Wydziału (Warszawa, Uniwersytet Warszawski, w dniach 8-9 grudnia 2022 r.), zorganizowali Michał Obszyński i Małgorzata Sokołowicz.

Na wyjątkową uwagę zasługują aż dwie konferencje studenckie:

- Ogólnopolska konferencja studencko-doktorancka “Czyste-nieczyste: przedstawienia ciała w XX i XXI wieku”, 19-20 maja 2022 r. (online). Za opiekę merytoryczną dziękujemy Małgorzacie Sokołowicz.
- II ogólnopolska konferencja studencko-doktorancka „Język i tożsamość II”, Instytut Romanistyki, 24 czerwca 2022 r. (online) Za opiekę merytoryczną bardzo dziękujemy Monice Kostro i Magdalenie Grycan.

V. Granty i projekty

Miniony rok kalendarzowy był dla IR wyjątkowy pod względem grantowym. Aż dwóch naszych Pracowników zdobyło granty NCN i NCRH:

Michał Obszyński jest kierownikiem projektu „Między estetyką buntu a afirmacją swobody artystycznej: rola i funkcje literatury w intelektualnym dyskursie kongresów i festiwali sztuki Czarnych”, nr ewidencyjny 2020/39/D/HS2/00638, w ramach konkursu NCN Sonata 16.

A Izabella Zatorska – projektu Grant NPRH nr rejestracyjny 11H 20 0295 88 pt. „Korespondencja między Marie Thérèse Rodet Geoffrin a królem Stanisławem Augustem - edycja krytyczna z tłumaczeniem i w nowej interpretacji”.

To jednak nie koniec naszych sukcesów.

Dariusz Krawczyk, Michał Obszyński i Maciej Smuk realizowali w zeszłym roku projekt naukowy w ramach sojuszu 4EU+ p.t. “European perspective on Literature, Culture, Language and Certification (EPoLCLC)”. Projekt prowadzony we współpracy z Università degli Studi di Milano (Włochy), Paris-Sorbonne Université (Francja), Univerzita Karlova w Pradze (Czechy), <https://4euplus.eu/4EU-249.html>.

Jeśli chodzi o projekty europejskie to Radosław Kucharczyk jest z ramienia UW wykonawcą projektu APATCHE *Adding Plurilingual Approaches to Language Teacher Competences in Higher Education*, realizowanego przez “Vytautas Magnus University, Kaunas, Lithuania - the coordinator; University of Antwerp, Belgium; University of the Sacred Heart, Milan, Italy; University of Algarve, Faro, Portugal and University of Warsaw, Poland”. A Radosław Kucharczyk i Maciej Smuk są współwykonawcami w projekcie *ALAMODE Apprentissage des Langues MoDiMEs dans une Europe Plurielle*. Zaangażowane uniwersytety to: “Aristotle University of Thessaloniki, Universidade de Coimbra, University of Iași, University of Niš, Université de Poitiers, Universidad de Salamanca, University of Sarajevo, University of East Sarajevo, University of Thessaly, University of Tirana, University of Turku, University of Warsaw, University of Wrocław”.

Wśród innych projektów chcielibyśmy wymienić projekt Macieja Smuka pt. *Filologia obca w perspektywie studenta. Diagnoza reprezentacji i oczekiwań a modelowanie procesu kształcenia neofilologicznego w Polsce* (współwykonawcy: prof. ucz. dr hab. M. SOWA [UMCS] i dr M. GRABOWSKA [UWr]); badanie realizowane pod patronatem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego – patronat udzielony 30.06.2019 r.; badanie objęło 4893 respondentów 43 kierunków językowych na 13 polskich uniwersytetach. Wśród projektów literaturoznawczych natomiast: projekt Dariusza Krawczyka p.t. „Marguerite de Navarre Seminar” realizowany we współpracy z prof. Nancy Frelick (University of British Columbia, Kanada) oraz prof. Scottem Francisem (University of Pennsylvania, USA). W cyklu seminariów realizowanych w okresie wrzesień 2021 – maj 2022 wzięło udział 140 badaczy z Europy, USA i Kanady. Propozycja publikacji została zaakceptowana przez amerykańskie czasopismo *French Forum*, w planowaną datą na koniec 2023 lub początek 2024. Małgorzata Sokołowicz, natomiast, współrealizuje z laboratorium THALIM (Sorbonne Nouvelle/CNRS) projekt *L'autobiogéographie et la littérature de voyage* (pobył jako *visiting researcher* w laboratorium THALIM na jesieni 2022 r., wspólna konferencja w kwietniu 2024 r.).

Jako swoisty „projekt”, a może i inspirację pragniemy wymienić pobyt „badawczo twórczy” Dariusza Krawczyka w *Fondation Jan Michalski pour l'écriture et la littérature*, Maison de l'Écriture, Montricher (Szwajcaria), w marcu 2022 r.

VI. Popularyzacja

Ogromnie nas cieszy działalność popularyzatorska naszych Koleżanek i Kolegów!

Za prowadzenie wykładów dla uczniów warszawskich liceów i włączenie się w zeszłoroczny Festiwal Nauki bardzo dziękujemy Monice Kostro, Izabelli Zatorskiej, Magdalenie Grycan, Józefowi Kwaterce, Monice Malinowskiej, Annie Opieli-Mrozik, Wandzie Fiałkowskiej, Radkowi Kucharczykowi i Małgorzacie Sokołowicz.

Za inne wykłady, które nasi Pracownicy wygłaszają nie tylko w Warszawie, ale również w Starachowicach, Konstancinie czy Radomiu, wielkie podziękowania dla Radka Kucharczyka, Michała Obszyńskiego, Macieja Smuka i Marty Wojakowskiej!

Na pograniczu nauki i popularyzacji znajdują się dwa wykłady, o których chcielibyśmy wspomnieć:

- 29 marca 2022 r., gościem *Forum literaturoznawczego Wydziału Neofilologii UW* był Michał Obszyński i wygłosił wykład dostępny online pt. „Funkcja festiwali literackich we współczesnej debacie o literaturze na przykładzie festiwali panafrkańskich z lat 1960-70 oraz festiwalu Étonnants Voyageurs (Francja)”, https://youtu.be/WJj4mh4q_mE

- 14 maja 2022 r. na zaproszenie Akademickiego Towarzystwa Romanistów Polskich „Plejada” Monika Kostro wygłosiła wykład „Relations entre les États, relations entre les chefs d’État. Le discours diplomatique présidentiel et la pragmatique interpersonnelle”.

VII. Ciekawostki

Na koniec chcielibyśmy też podzielić się z Państwem kilkoma informacjami, które przykuły naszą uwagę w Państwa sprawozdaniach.

Kamil Popowicz mówił o swojej książce *Saint-Simon i saintsimoniści – od rewolucji do kolonizacji. Historia pewnej religii (1803-1870)* (WUW, 2018) w Polskim Radiu 24. Audycji można posłuchać: <https://polskieradio24.pl/130/5554/artykul/3066107,do-historii-przeszedl-jako-utopijny-socjalista-dr-kamil-popowicz-o-zyciu-saintsimona>

Dorota Szeliga sporządziła dla Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu recenzję wydawniczą książki: Krystyna de Pizan, *Księga o Mieście Pań*, przekład Anna Loba, Poznań, 2022.

Wśród wielu tłumaczeń Anny Ciostek znalazło się tłumaczenie symultaniczne na największej konferencji w Europie Środkowo-Wschodniej - XXI Światowym Forum Miejskim - XXI World Urban Forum (ONZ) w Katowicach 26-30 czerwca 2022 r.

Agnieszka Janion wygłosiła na konferencji, która odbyła się na Uniwersytecie w Białymstoku, *Le mot dans la langue et dans le discours 4 : La construction du sens*, w dniach 2-3.06.2022 r., referat, którego tematyka niewątpliwie może zachęcić do badań językoznawczych wielu naszych Studentów: « À la recherche du langage international de „gamers” - Analyse du lexique de joueurs de jeux vidéo français et polonais ».

Marta Wojakowska współorganizowała szkołę letnią „Summer Language Academy”; (fr. Académie Estivale des Langues), 8-26.08.2022, Collège d’Europe:
<https://www.coleurope.eu/fr/page-ref/academie-estivale-des-langues>

Jesteśmy pewni, że w tej kategorii zmieściłyby się jeszcze inne informacje. Zachęcamy Państwa do dzielenia się z nami i ze sobą nawzajem swoimi osiągnięciami, publikacjami, projektami. Nie chodzi jedynie o sprawozdawczość, ale o wzajemne inspiracje, instytucyjną i pozainstytucyjną współpracę, zachętę dla tych młodszych czy chwilowo mniej aktywnych. Dzielimy się naszymi kontaktami i doświadczeniami! Współdziałajmy!